

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ ВРАНЦІ.

ВИДАННЯ: А. Б.

DIŁO

Wychodzi codziennie rano.

Реданція й Адміністрація:
Львів, Ринок Ч. 10. II. ПОВ.
Телефон Реданції 246-41
Телефон Адміністрації 229-41
Телефон Друкарні 229-25

Адреса для телегр.: Діло Львів
Конт.: П. К. О. Львів 604060
"Валу Чеських Лесов"
Прага "Діло".

Рукописів не звертаємо.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:

місячно (з книжкою) 5.00 зол
чвертьрічно 15.00 "
піврічно 30.00 "
річно 60.00 "

В АМЕРИЦІ 1.50 ДОЛ. У ЧЕ-
ХОСЛОВАЧИНІ 30 КОР. Ч.
У ВСІХ ІН. КРАЯХ 7.50 ЗОЛ. П.
ОДИН ПРИМІРНИК 20 СОТ.

ВСІ ТОЧНІ ПЕРЕДПЛАТНИКИ ДІСТАЮТЬ ЩОМІСЯЦЯ БЕЗПЛАТНО
КНИЖКУ Б-НИ "ДІЛО" В ОБЕМІ 10—15 АРКУШІВ ДРУКУ.

з англійських і краєвих матеріалів

Непромакальні плащі

ФАБРИКА ОДЯГІВ

Рот і Рудерфер
Львів, Леґіонів 3/1. (над кіном Палас)

Нові міністри в карпатоукраїнському уряді.

МІНІСТЕРСТВО ВНУТРІШНІХ СПРАВ В УКРАЇНСЬКИХ РУКАХ.

ПРАГА, 9. III. КУП. Міністерська рада на сьогоднішньому засіданні іменувала уповноваженим міністром уряду Карпатської України д-ра Юлія Бряшайка. Одночасно прийняла внесок уряду Карпатської України, на основі якого призначила заступником міністра Юлія Перевузіка, судового радника, і якому одночасно доручила вести внутрішні справи Карпатської України. Далі іменувала заступником міністра д-ра Миколу Долина, а доручаючи йому ресорт здоров'я і суспільної опіки. Міністри склали ще сьогодні вечором присягу на руки прем'єра карпатоукраїнського уряду, о. д-ра Волошина.

Щі призначення доповнили склад карпатоукраїнського уряду. Поділ ресортів такий: Прем'єр Волошин кермує міністерством шкільниц-

тва, віроісповідань і народньої освіти та справедливості, міністр Ключурак — міністерством хліборобства, торгівлі та промислу, ген. Прхала — комунікації та фінансів, заступник міністра радник Перевузік — міністерством внутрішніх справ і заступник міністра д-р Долина веде міністерство здоров'я та суспільної опіки.

Карпатська Україна засоблена в харчі

ХУСТ. КУП. Міністерство господарських справ Карпатської України дбає про те, щоб далі засобити державу в кукурудзу. В першу чергу кукурудзу закуплять від домашніх продуцентів. Ціну установило чехословацьке зернове монополне товариство коло 100 корон за метер. Відповідні товариства розписали вже конкурс на доставку з заграниці коло дві тисячі вагонів. Як повідомляють з різних районів Карпатської України, засоби кукурудзи ще вистають та постійно доповняються.

Українська висока школа в Хусті.

ХУСТ. КУП. В четвер вечором відбулося засідання правничої комісії при уряді Карпатської України. У програмі засідання було обго-

ворення справи засновки правничого, філософського й господарського факультету при українській високій школі в Хусті.

ЗМІНА ПРОГРАМИ НАВЧАННЯ У ШКОЛАХ.

ХУСТ. КУП. На конференції шкільних інспекторів, що відбулася цими днями, вирішено перевести зміну програми навчання у школах пристосовуючи її до нових течій та наблизити духа шкільного виховання до націоналістично-авторитарних ідей.

Перед відкриттям туристичного сезону.

ХУСТ, 9. III. КУП. У дні від 7-го до 10-го березня відбувається в Рахові конференція представників залізниць та туристичних товариств у зв'язку з туристичним рухом.

Вчора відбулося святочне відкриття конференції. Іменем уряду Карпатської України привітав конференцію д-р Кочерган. У промові висловив задоволення уряду з того приводу, що конференція відбувається вперше в Карпатській Україні. Карпатську Україну відвідало в 1938 р. 55 тисяч туристів. В будучині це число збільшиться, хоча територія зменшилася. Бо хоч від Карпатської України відпали великі міста, які зрештою були тільки переходовими станціями, то тори залишилися недоторкеними.

Д-р Кочерган подякував усім туристам за їхні відвідини Карпатської України і за їхню любов. Він сподіється, що цього року вони знову відвідають Карпатську Україну і то в більшому числі ніж досі. На Карпатську Україну

спрямують у 1939. р. прогулькові поїзди. В сезоні, тобто від 10-го травня до 20-го вересня, буде з Чехії та Моравії 11 поїздів.

Зуб за зуб.

МАДЯРИ В КАРПАТСЬКІЙ УКРАЇНІ МАТИМУТЬ ТАКІ ПРАВА, ЯК УКРАЇНЦІ В МАДЯРСЬКІЙ.

"А-ЗЕТ" у кореспонденції з Хусту повідомляє: Провідник мадярської меншини посол Янош Естергазі відвідав у минулих днях владні чинники Карпатської України і домагався, щоб мадярам дозволити на оснування Мадярської Народньої Ради, або на мадярське культурне об'єднання. Переговори не дали вислідів, бо представники карпатоукраїнської влади покликувалися на поведінку ма-

дярів при соймових виборах, станули на становищі, що про мадярські домагання можна буде говорити щойно тоді, коли мадярська влада дозволить українцям в Ужгороді, Давидівці, Баранинцях та в інших місцевостях відновити працю філій "Просвіти" та інших українських установ.

Підготовка до коронації Пія XII.

У Ватикані йде без перерви підготовка до коронації Пія XII. У зверхній льоджії базилики св. Петра, де відбудеться коронація, підвісили цілу підлогу та зокрема підвісили папський престіл, щоб маси народу могли добре бачити коронаційну церемонію.

Новий німецький конзуль у Хусті.

ХУСТ, 9. III. КУП. Німецький консулат у Хусті перебирає д-р Гофман, дотеперішній секретар німецького посольства в Празі, після радника Шплеттессера, якого завданням було тільки організувати консулат у Хусті. Радник Шплеттессер відіждить до Берліна, до виконання протоколу закордонних справ.

Прем'єр Волошин прийняв сьогодні дотеперішнього консула та його наслідника, латвійського радника д-ра Гофмана. Дотеперішній консул за короткий час свого побуту у Карпатській Україні вів собі широке коло приятелів, які жалують його відходу, але погоджуються тим, що на його місце приходить більш старий знайомий і приятель ще з того часу, як на Карпатську Україну переходили

Дотеперішньому консулу Карпатська Україна бажає успіхів у дальшій праці, а нового щиро вітає.

Словаки домагаються окремої словацької армії

У Празі відбулося в четвер засідання центрального уряду, в якому взяли участь словацькі міністри Сідор і Теплякський. Предметом наради були внесені, які представили згідно з ухвалами словацької ради міністрів Сідор. Ці внесені торкалися фінансових справ і справи створення незалежної словацької армії. Що торкається внутрішніх політичних і господарських справ, то дискусія ашла

на площині словацької автономії. Засідання продовжуватиметься у п'ятницю. Є загальна думка, що цей день може принести великі несподіванки.

Хто не купує річно бодай 10 книжок для власної потреби — той не заслуговує на назву інтелігента.

(Від нашого спеціального кореспондента).

Встановити такий образ нині спеціально важливо. Важливо тому, бо конфлікт між Прагою і Хустом триває даліше і наближується до своєї критичної розв'язки. У цьому конфлікті є деякі вимоги однієї сторони, на які не може і не хоче погодитися друга. Ці вимоги з чеського боку, скажім отворто: це вперше і послідовне змагання улезелжннті аїд себе якнайбільше Карпатську Україну.

Безумовно, з чеського боку є деяка логіка аргументації, але з карпатоукраїнського — також. Нема сумніву, що угода на чеський ультимат принесла б зі собою повне господарське закріпощення Карпатської України чехами. Інша річ запрошений контрактково і добре заплачений фінансово-господарський дорамник, інша — на-значений агори контролёр. Це вже прецеденс для чергових порушень князівського суверенітету.

І дійсно, політика доверення до Карпатської України у відношенні до Карпатської України була з вчорашнім днем своє відношення.

Фактом є, що ген. Прхалія даліше урядує, хоч дотепер куди більше сидить у Празі, ніж у Хусті. І ніодин з міністрів українців, але саме він, заступає Карпатську Україну в центральній раді міністрів, без огляду на те, чи це заступництво одобрює карпатоукраїнський уряд чи ні. Обставина, що ген. Прхалія в останньому часі маніфестаційно виявляє свій проукраїнський підхід ні в чому не змінює всієї конституційно-правної ненормальності такого стану річей. Підсумовуючи цей факт з черговими іншими. — можна коротко

Міністри Ю. Ревая, який учора в дорозі на Берлін зупинився у Празі, доручили декрет президента республіки, яким звільнено мін. Ревая від виконання функцій міністра Карпатської України.

Факт говорить сам за себе. Міністр Ревая був передовим представником карпатоукраїнської течії, яка має на меті строге збереження засад федеральної конституції й саме тому виключала та виключає всяку конституційно-неправну інтервенцію одної країни в автономні права другої.

Очевидно, ця переважна полія мала свій окремий відгук перед історією. Мин. тижня ген. Прхала відіслав знову з Праги до Хусту. Ваш кореспондент мав нагоду перед від'їздом коротко з ним говорити. По що їхав ген. Прхала? Виходило, що для вняснення і впорядкування відносин між ним та карпатоукраїнським урядом, при виявленні якнайкращих інтенцій з його боку.

Потім прийшли чергові, критичні хустські події: ген. Прхала зажадав від уряду Карпатської України офіційно призначити йому ресорт. Йшло про ресорт фінансів і залізниць. Уряд не домагання відкинув після довгої і прикрої дискусії, виходячи зі засновку, що довершений факт іменування третього міністра без внеску прем'єра не може бути признаний державно-правним актом.

Після цього почалось найбільш несподіване: ген. Прхала видав деякі військові розпорядки. Зі Свалєви в напрямку Хусту виїхали м. ін. важкі військові танки. Демонстрація, чи щось більше?!

Якби не було, реакція в цілому краю виявилася дуже різко. Вона триває до нині й оформлюється в дуже твердому, об'єднаному фронті українського громадянства. На наш погляд, положення загострено непотрібно диміцією мін. Ревая.

Саме перед хвилиною вернувся я від телефону з Хусту. Поденервування в столиці дуже сильне, але до ніяких інцидентів не дійшло. З Хусту виїхали до Праги: президентський секретар ред. Клочурак і д-р Юлій Брящайко.

СКЛАДНА ЗАГАЛЬНА СИТУАЦІЯ.

А тепер пригляньмося спокійно витвореній ситуації.

Перше, що адаряє — це повна абсурдальність подій. Навіть тоді, коли чеський плян виглядав би зовсім реально, себто коли б були об'єктивні можливості його перевести. Бо Прага, задумуючи господарсько інгерувати в життя Карпатської України, неначе б забувала про всю хворобливу пливкість політичного і

господарського життя теперішньої Чехо-Словаччини. Чейже справа політично-правних і господарських відносин з Німеччиною ще не улагоджена. Чехо-словацькі німці прокладають для себе права, яких не можна подумати в ніякій іншій чужій державі, вони не тільки не є нині обов'язані служити, як громадяни, в чехо-словацькій військовій, але також, як німці, підлягають німецьким організаційно-життєвим формам та німецькому законодавству. Права, що їх признавали хіба в чужинських концесіях на Далекому Сході!

Та водночас затяжний і дуже гострий конфлікт зі словаками. Не напишу більше, як знають тут у політичних колах (тайна політінтеле), коли скажу, що словаки зажадали від Праги такого розділу влади, що нагадує вже не федерацію, — а міждержавну унію. Вимога окремого словацького війська, розділ державного скарбу (золота) і державного майна, окрема закордонна політика — чи все це не високо небезпечні прояви і загроза для цілості державного федерального життя?...

А внутрішня опозиція? Чи аналізувати її в дві фази, пляни і прояви?!

І саме в такому часі, — чи є сенс у тому, що Прага робить нині у Карпатській Україні, а властиво довкола неї?... Чи обі сторони не повинні радше працювати всіма силами над згладженням гостроти проблем, що їх створило 20 літ колоніальної політики на Закарпатті?...

Знаємо, дехто з компетентних пражських чинників скаже: — Є вимоги нашої закордонної політики, є довкола нас фатальна ситуація загроз і натисків. Добре, але нема справи, якої не можна б було поладнати при згітній співпраці обох сторін. Це у своєму ставленні до закордонних проблем доказував уже нераз карпато-український уряд. А далше: який має зв'язок закордонний мотив зі справою регуляції господарських справ так, як це вважає відповідним інтерес краю? Чи врешті Карпатська Україна має правні аргументи інші, як Словаччина? Рідко трапляються у політиці держав речі та ходи, яких ніхто не розуміє.

Що буде далше з цілістю чехо-словацьких справ, зокрема зі справою нормалізації становища Карпатської України в рямцях федерації — невідомо. Багато залежить від політичного розуму Праги, Братислави і Хусту. Що торкається Карпатської України, то певне є, що там вповні оцінюють користи і небезпеки кожної дальшої акції. Більше, куди більше, ніж у Братиславі та Празі.

Тому слід спокійно вичікувати дальшого ходу подій. Національну рацію схоплюють у Хусті тверезо й основно.

Роман Голіян.

епархії григоріанський календар замість юліанського. Ця спроба не вдалася. Цифра може відповідати офіційній віроповідній статистиці, але не відповідає дійсній національній статистиці. В рр. 1921 і 1931 перевели спис населення в цей спосіб, що багато українських сіл виключено з греко-католицьким населенням записали до рубрики з польською національністю. Як класичний приклад наведу панам село Прошову, тернопільського повіту, село, що має понад 1.500 мешканців, національно-освідомлене, високо культурне, а багатьма українськими установами. В цьому селі підчас переписів не було ані одної польської установи, бо не було там поляків, крім кількох робітників на філярку. А проте ціле село крім родини о. Лопатинського, що вмер два місяці тому, і його служби в числі 12 осіб записали виключно як поляків.

Таких прикладів можна навести тисячі. Мало це також практичні наслідки. Мрвний закон про шкільництво говорить, що школи для мешканців, отже й українські, можна закладати тільки в громадах, де живе бодай 25% українського населення. Такі українські громади, що їх записали в польських рубриках, не можуть дістати української школи; ніякі рекурси тут не помагають, бо вища влада — кураторія і міністерство освіти — покликується у відповідях на паперовий факт, що в даній громаді нема 25% українців. Кожний, хто знає відносини у Східній Галичині на селах і в менших містечках, знає, скільки фантастичної фікційності у цих цифрах. (Голос: Нема Галичини!). Кожному відомо, що майже всі греко-католики уживають як розговорної української мови. Що торкається справи креування окремого греко-католицького єпископа для поляків, то ми не мали б проти цього застереження лише тоді, коли б рівночасно створили римо-католицьку єпископську катедру для римо-католиків української національності. (Голосні переривання).

Прошу панів...

Маршал: Пане после, Ваш час минув.

Посол Баран: За хвилину скінчу, пане маршале. Польща була тоді велика і могутня, коли панувала в ній віроповідна толеранція. Скільки разів толеранції не було, тоді Польща знижувалась і падала. Віроповідна толеранція XVI століття створила Люблинську унію. Неголлантність і релігійні переслідування XVII і XVIII століття спричинили упадок Польщі.

Закінчу тим, що сказав учасник Собору в Констанції у 1414 р. Павел Влодковіч, ректор краківської академії, всупереч середньовічній доктрині і практиці: „Fides ex necessitate esse non debet” — не може бути віри з примусу. Ця засада знає також і польська конституція вст. 111, 113 і 115. Коли б постанови згаданих статей були дійсністю, коли б релігійна толеранція справді панувала, тоді не було б боротьби, що панує тепер, була б спроста... (Вереск і вигук).

Маршал: Прошу кінчити, пане после...

Д-р Баран: І тоді могли б ми говорити про наближення українського народу з польським. (Переривання. Вереск).

Маршал: Пане после, не маєте голосу...

ВЕЛИКА БРИТАНІЯ ВИКІНЧУЄ БУДОВУ 30-ОХ ВОЄННИХ КОРАБЛІВ.

ЛОНДОН. АТЕ. Як подає „Манчестер Гардієн“, до 4-ох місяців викінчать будову 30-ох британських воєнних кораблів, м. ін. 1 панцирника, 1 авіоматки, 2 важких кружляків і 2 легких.

У цьому році адміраліція хоче якнайскорше почати будову 20-ох бистрих конвоєвих кораблів, що охоронюватимуть торговельні кораблі підчас війни.

ОСЯГИ В МІЖНАРОДНОМУ ЛЕТУНСЬКОМУ РЕЙДІ.

ТРІПОЛІС. ПАТ. Після першої спроби в рямах міжнародного летунського рейду над Сагарою, перше місце зайняв італійський пілоти Роголі з 140 точками, друге місце зайняв Крокко (Італія) теж з 140 точками, третє Ле Шамелієр (Франція), що осягнув 120 точок випереджуючи дальших 17 співучасників. В середині рану почали чергову спробу правильності лету на трасі 1800 км., що веде через Тріполіс, Гадамес, Гон і Бенгазі.

Fides ex necessitate esse non debet.

Чи латинка, григоріанський календар і псевдо-статистика наблизять два народи?

Варшава, 7. березня.

На пленарному засіданні сойму в дискусії над бюджетом міністерства віроповідань виступав пан гурт польських озонівих послів з Галичини на чолі з пос. Кржиштоном, що намагався атакувати українську Католицьку Церкву, український правопис, календар та інші національно-віроповідні цінності українців. На ці всі наступні відповів пос. д-р Степан Баран.

Висока Палата — почав український посол — реформатором небуденної міри підчас сьогоденної дискусії виявив себе пос. Кржиштонь. Цей реформатор проголосив тези, що глибоко врізаються в культурно-релігійне життя організації українського народу та його Греко-Католицької Церкви. Він домагається зміни правопису, зміни календаря і нової організації нашої Церкви. Це важливі справи, проте не нові. Не нові переловські справа правопису і календаря і відносно-східних славян. Є це кирилиця, або, як загально говорять поляки, славянська абетка. Послуговуються нею росіяни, болгарі, серби і частина білорусинів. І розуміло, завжди в наші історії і тепер уживаємо того правопису ми.

Домагання зміни славянського письма на латинку виплинуло вперше в Галичині в 1848-49 рр. коли намісником Галичини перший раз був польськ граф Агенор Голуховський. Він намагався ввести латинку, склав навіть окрему анкету з цієї справи і вона, що складалася з тодішніх українців, заввадилася проти латинки. Цю думку графа Голуховського остаточно занекали і від 60 років до сьогодні тої справи зовсім не вити-

гали. Заговорили про неї щойно нині при акомпаніменті деяких польських часописів. На ці всі питання в справі азбуки дам відповідь словами великого польського письменника і рівночасно великого приятеля українського народу, Владислава Оркана. Сенатор Річипосполитої, професор Ягйлонського університету Богдан Лепкий, написав літературний нарис „Три портрети”. Між ними є дуже симпатичний портрет Владислава Оркана, особистого приятеля проф. Лепкого. М. ін. у розмові з автором на тему правопису сказав колись Оркан таке: „Говорять мої земляки, щоб ви змінили свою українську азбуку — як тепер пропонує пос. Кржиштонь. — „Коли їх послушаєте, тоді скажуть, що не розуміють вашої мови і т. д. Тут треба доброї волі і я її маю”. І власне цей великий польський письменник Владислав Оркан, родовитий польський гураль з верховини, сам навчився української мови і прегарно нею володів. Сама латинка не змінить того, що існує тепер серед польської суспільності, а саме — незнання наших відносин, незнання нашої мови, бо навіть введення латинки мусіло б потягнути цілу низку нових графічних знаків, яких не знає польська абетка тому, що в українській мові існують звуки, чужі польській мові. Латинка не наблизить українського народу до поляків, навпаки, стала би причиною нового спору. І я переконаний, що проект п. Кржиштона не стане довершеним фактом.

Перейду до справи календаря, яка також не нова. Ще підчас великої війни станіславський єпископ о. Хоминицький був на території своєї

Найкращий матеріал і довголітній досвід
створили найкращої якості машини по шиттю марок „ПФАФ“ для домашнього вжитку і краєвства.
Генеральне представництво і продаж
Юліан Ломага Львів, Валова 11.
Тел. 28-70.
Ч. 30.4 6-7
Преп'яна на права машини у власному гарет. ті.

Розпорядок станіславівського єпископа

У СПРАВІ ВЕДЕННЯ МЕТРИК.

СТАНІСЛАВІВ. ПАТ. Щоб оминути кар, які падуть на греко-католицьке духовенство у зв'язку зі змінами фальшування прізвищ (коли у метриках вписувати по українськи прізвища, вписані в метриках книгах по латинськи), станіславівський єпископ д-р Г. Хомишин видав розпорядок з

датою 1. п. м., яким наказує гр.-кат. духовенству станіславівської дієцезії записувати прізвища так, як є записані прізвища родичів. Також гр.-кат. священник має на урядових документах підписуватися так, як прізвище його батька вписане в метриці.

Німецькі агресивні пляни супроти Голландії та Швейцарії.

ФАНТАЗІЯ ФРАНЦУЗЬКОГО ЩОДЕННИКА.

Париський „Журналь де Деба“ твердить, що Гітлер планує нечаяно зайняти Голландію та Швейцарію, опісля поставити Англії та Франції тверді умовини, від яких залежала б евакуація тих двох країв. Цю акцію заповів би Гітлер у промові, в якій підтримав би італійські територіальні домагання.

НІМЕЧЧИНА ПОСТАЧАЄ ЗБРОЮ ДО СІЯМУ?

ПАРИЖ. АТЕ. Як говорять, Німеччина підписала зі Сіямом договір, на основі якого зобов'язалася постачати сіямській армії кріси Мавзера, гармати Крупа та інший військовий матеріал зі судетських фабрик.

Безоглядна більшада побереж Червоної Еспанії

НАЦІОНАЛЬНІ ПІДВОДНІ ЧОВНИ ЗАТОПЛЯТЬ КОЖНИЙ КОРАБЕЛЬ, ЯКИЙ НАМАГАВСЯ БИ ПРИЧАЛИТИ ДО ЧЕРВОНОЇ ЕСПАНІЇ.

БУРґОС. ПАТ. В середу вечором генеральний штаб еспанської нац. маринарки оголосив комунікат такого змісту:

1) Середземноморське побережжя Еспанії між Сагунтом і Адрією замкнене для кораблів усіх держав — без огляду на те, який вантаж вони везуть.

Без окремого дозволу команданта середземноморської флоти національної Еспанії ніякий корабель не може зблизитися на 3 миль до берега.

2) Недалеко картагенських фортив та між морською ліхтарнею Торре Лянева і ро-гом Пальос нац. підводні судна будуть затоплювати всі кораблі, які пробували б вплинути на еспанські територіальні води.

Кораблі, які пливуть до червоної Еспанії, будуть мусіти причалити до одної з національних пристаней, зокрема до Барселони, Пальми або Малаги.

Постанова про більшаду обов'язує від хвилини, як її оголошено.

Англійський міністр війни про стан

АНГЛІЙСЬКОЇ АРМІЇ.

Англійський міністр війни Гор Беліша, мотивуючи в палаті громад бюджет свого ресорту, виголосив цікаву промову, що ілюструвала стан сухопутної англійської армії та фор-

мулувала спосіб виконання англійських зобов'язань супроти Франції на випадок війни. Палата громад прийняла цю промову ентузіастично.

Японія не відчуває господарських санкцій.

ТОКІО. ПАТ. Міністр закордонних справ Аріта заявив, що Англія й Америка признали урядові Чан-Кай-Шека кредити тільки на те, щоб зробити фінансово-господарський натиск на Японію.

Міністр війни ген. Ітагакі заявив, що Японія не відчуває господарських санкцій, які деякі держави виконують супроти Японії, і не натрапляє на ніякі труднощі в закупках за кордоном.

ВІСЬ ЯПОНСЬКОЇ ПОЛІТИКИ.

ТОКІО. ПАТ. Представник міністерства закордонних справ заявив на пресовій конференції, що вісь японської політики знаходиться в

антикомінтернівському пакті, але — як це вже підкреслив міністр Аріта в парламенті, Японія не займе ніколи становища проти Франції, Англії та Злучених Держав.

ЯПОНСЬКО - МОСКОВСЬКІ ПЕРЕГОВОРИ.

ТОКІО. ПАТ. З Берліна вернувся до Москви японський амбасадор Того, який почав переговори у справі совітсько-японського договору про риболовлю. Він відбув уже дві розмови з комісарем Літвіновом. Представник японського міністерства закордонних справ заявив, що японський уряд хоче полегшити цю справу угодою.

Репрезентант Злучених Держав на коронації Пія XII.

Уряд Злучених Держав офіційно повідомив Апостольську Столицю, що на коронації Пія XII. буде урядовий репрезентант Злучених Держав. Президент Рузвельт особисто телефоном доручив американському амбасадорові в Лондоні Кеннеді, щоб він виїхав до Риму в характері

офіційного репрезентанта Злучених Держав на коронацію нового папи. Цей крок президента Рузвельта, що не має подібних в історії взаємин між Апостольською Столицею і Злученими Державами, викликав велике враження.

Тіло патріарха Крісті лежить у православній церкві в Канн.

Тайні останки голови румунської православної Церкви, патріарха Мірона Крісті, склали на катафалку у православній церкві в Канн. В середу рано відправлено жалібно богослуження.

на якому була тільки сестринниця померлого та його найближче оточення. В чотирьох тайних останки примістять у вигоні-каплиці та перевезуть до Букарешту.

Заворушення в Палестині.

ЕРУСАЛІМ. ПАТ. В цілій Палестині тривають заворушення. З різних сторін повідомляють про терористично-саботажні напади. Під час нападу на автобус були 4 особи вбиті, 2 жидівки ранені. Щоб забезпечити безпеку замість добровільної жидівської поліції робить службу кількасот англійських поліціантів.

ОБЛАВА НА АРАБСЬКИХ ТЕРОРИСТИХ.

ГАІФА. ПАТ. Під час облави у цілій низці місцевостей на південь від Гаїфи, англійське військо схопило 25 арабських терористів, з яких одного застріляли, як намагався втекти.

„ПАРТІЯ СТІЛИСТОГО ХРЕСТА“.

БУДАПЕШТ. ПАТ. Голова розв'язаної недавно націонал-соціалістичної партії Губай півсьдомив у парламенті, що він оснує нову націонал-соціалістичну партію під назвою „Партія стрілистого хреста“. У провіді нової партії стоїть пос. Губай, до управи партії належать самі емеритовані старшини з емеритованим генералом Степаном Дабо.

Змова в Іраку.

БАГДАД. ПАТ. В Іраку викрили змову жидівських старшин. Головним огнищем змови був жидівський летовище Рахид, на південь від Багдаду. У зв'язку з тим викритим заговором арештовано кільканадцятьох старшин і багато опозиційних політиків з б. прем'єром Гімет Сулейманом. В окрузі Рахид проголосили воєнний стан.

Бельгійські соціалісти

НЕ ХОТЯТЬ СПІВПРАЦЮВАТИ ПРИ ВИБОРАХ З КОМУНІСТАМИ.

БРІССЕЛЬ. АТЕ. На засіданні генеральної ради соціалістичної партії відкинуто пропозицію комуністів, щоб до виборів стати зі спільними списками.

На першому місці соціалістичної партії бріссельської округи поставлено б. прем'єра Спаака.

НЕЗАЛЕЖНА ВАЛЬОНСЬКА ПАРТІЯ.

БРІССЕЛЬ. ПАТ. Голова „Вальонської Концентрації“ Маріє хоче створити незалежну вальонську партію, яка візьме участь у виборах 2-го квітня.

По широкому світі.

У бельгійських виборах, визначених на 24 квітня п. р., візьме участь 2,667.000 виборців. По лосування у Бельгії обов'язкове відкриття гривни.

Президент Рузвельт висловився на пресовій конференції проти теперішнього закону про неутралітет Злучених Держав і заявив, що цей закон служить радше війні, ніж миру, і його треба змінити.

В Газі вмер маршалок двору королеви Вальдемари де Смет, якого переїхало авто.

Японський цесар дав своїй новонародженій дочці ім'я Суганомія Танько (буквально — чиста княгиня). Це ім'я взяте зі старої японської поеми з 8-го століття.

Литовська рада міністрів вирішила створити литовський консулят у Харбїні. Консулом буде б. начальник канцелярії міністерства закордонних справ Ертуліс.

Синод румунської православної Церкви скликає на день 13-го п. м.

До Сан-Ремо приїхав на короткий час командант італійського війська в Естонії Гамбара. У Сан-Ремо перебуває теж на відпочинку фельдмаршал Герінг.

Бангальо місцевості Марчелліно в царю (Італія) впав літак. Пілот вилетів легконадом, обсерватор згинув.

Князь Норфольк репрезентує в Естонії ського короля на коронації Пія XII.

Туристичний договір між Німеччиною та Францією підпишуть у Берліні в найближчих днях.

На коронацію Пія XII. приїде жидівський представник з Ізраїлю.

Від прилучення Австрії до Німеччини рейшло в австрійській руці 10 тисяч жидівських мешканців і крамольців.

Болгарія визнає „де юре“ румунську Фоканку.

НИМЕЦЬКА ПРЕСА.

Повище письмо Дир. Окр. П. і Т. у Люблині стоїть у суперечности з цитованими вище письмами Окружного Почтово-Телекомунікаційного Уряду Крем'янець І, який виразно написав, що реклямовані часописи („Діло“ записі реклямували) не надійшли до тутешнього уряду, отже не могли бути доручені адресатам. Не можна також ствердити причини ненадходження часописів для передплатників, що вносять реклямації, бо часописи в часі поштового транспорту не підлягають спеціальній контролі. Один з передплатників „Діла“ з Кременя у листі до адміністрації „Діла“ так характеризує теперішні відносини в ділянці систематичного недоручування львівських українських часописів на Волині. „Від дня 10. грудня 1938 р. треба занотувати у Кременяці дивне явище: пошта не доставляє легальних українських часописів. Якби на знак якоїсь чародійної палочки зникла на області цілого крем'янецького повіту українська преса і то не тільки політичні часописи, але також науково-літературні, журнали і також фахові часописи, а навіть часописи для дітей, як „Дзвіночок“ і „Світ Дитини“. Преподією до цього був заказ, що його видав повітове старство у Кременяці книгарні Наук.

Т-ва ім. Шевченка у Кремниці продавати українські часописи і покарання в адміністративній торгівлі управління цієї книгарні п. Шекена тривають 200 золотих із заміною на 14 днів арешту за продажу часописів. Цей факт викликає численні коментарі та здогади. З боку кремницького повіту, що має понад 80 пр. українського населення, почали надходити численні вістки, що ніхто з передплатників українських часописів, які легально виходять у межах Польщі і які не є сконфісковані, тих часописів не дістає. Почта функціонує нормально, листарі, обтяжені працею, сумлінно доставляють часописи у всіх мовах: польській, російській, німецькій, жидівській, французькій та чеській. З початку в повіті щиро навіть вістки, що в Польщі заборонено тепер друкувати українську мову. Однак виявилось, що воно так не є, бо подорожні зі Львова привозили зі собою українські часописи, видавані у Львові, а в польській пресі не раз появлялись цитати з львівських українських часописів. Рекламці, що їх вношено на пошті, не мали ніяких наслідків, крім відповіді: „Нині ми не дістаємо українських часописів, може завтра надійдуть“, і цього завтра даремно вичікують до нині від довгих тижнів. Голод львівської української преси на Волині такий великий, що за примірник вартості 20 сотиків платять і золотий. Цей примірник обслуговує велике число читачів і його читають так довго, доки можна наслідком змислення прочитати окремі речення або також навіть букви.

Тепер у другій половині лютого доставляють час до часу адресатам деякі львівські українські часописи, але далі спорадично і винятково, а на рекламці все ще відповідають: „Треба здогадуватися, що до тутешнього уряду не надійшли, або правдоподібно Вам їх не вислали“, — або також „може завтра надійдуть“.

(Кінець буде.)

Самоуправні вибори.

ВИСЛІД ВИБОРІВ У ЗОЛОЧЕВІ.

В доповненні до допису в „Ділі“ ч. 54 подаю, що з урядового оголошення висліду виборів у Золочеві виходить, що у нас вишло: 16 поляків (13 ОЗОН і 3 ендеки), 7 жидів та 1 українець (Шипула Михайло з нашої листи). Між заступниками є теж лиш 1 українець.

МОНАСТИРИСЬКА.

Поляки 12, жиди 3, українець 1.

З викладової салі.

ДВА РЕФЕРАТИ В 125-І РОКОВИНІ УРОДИН ШЕВЧЕНКА.

Дня 8. березня ц. р. Товариство наукових викладів ім. П. Могилу у Львові владило виклад з приводу 125. роковин народин Шевченка. Були два реферати: В першому голова Т-ва д-р Д. Лукіянович дуже ясно й доступно, з використанням усієї літератури, змалював стан дотеперішніх студій над формальним боком творчості Шевченка (віршування, стилістика, мова і т. д.) і доторкнувся справи Шевченківських святкувань та їх значіння для нашого народу. У другому — д-р В. Лев дав спробу характеристики мови Шевченка, Шевченка, як основника нової літературної української мови. У загальній частині свого реферату прелегент схарактеризував українську мову нової доби, перед Шевченком і далі спинився докладніше над деякими питаннями Шевченкової мови: правопису поета (який ріжні видавці змінювали, при чому змінюючи і форми, а то й вислови, ніби то „очищуючи мову“...), Шевченкової лексики (на основі т. зв. „Чигиринського Кобзаря“), при чому порушив такі справи: народня опінія в Шевченковій лексичі, архаїзми, здрібнілі сло-

ва, прикметники у функції епітетів, дієслова й деякі стилістичні прикмети Шевченкової мови.

Ясно, що про мову Шевченка в одному, навіть і двогодинному рефераті, при теперішніх студіях Шевченкознавства, коли ще до того не маємо канонізованого тексту Шевченкових творів, сказати щось загальне важко. Такий реферат мусіли би попередити докладні монографічні студії над Шевченковою мовою (деякі з них і назвав у своєму рефераті д-р Лукіянович). Тимто й добре, що д-р Лев для свого популярно-наукового викладу вибрав деякі вибрані питання, які освітлював цитатами.

Цим разом саль була повна. Гості нагородили прелегентів рясними оплесками.

Зі судової салі.

ЗА МОЛИТОВНИКИ „ОТЧЕ НАШ“.

В Сасові пов. Золочів припинив м. р. золочівський шкільний інспектор о. деканові В. Люкові, парохів Сасова, навчання релігії в таємній народній школі. Щоб не залишати дітвори без навчання релігії о. В. Лиско почав вести науку релігії в парохіяльній церкві поза шкільними годинами, в чому допомагав йому син, абсолювент богословії Роман Лиско. У школі пересиджували діти годину релігії даремно, в церкві вчилися вони пильно й д. разо релігії та церковного співу. При кінці року дістали зате діти в нагороду молитвенник „Отче наш“. Це не подобалося управителю школи і він заскаржив о. В. Лиска й Р. Лиска до прокуратури, яка теж повела проти обох згаданих процес. Окружний суд в Золочеві допитав дітей, деяких навіть запрягав, спираючись на тому, що згадані молитвенники сконфісковані окружним судом у Тернополі. На розп'яж, яка вкінці відбулася, суд звільнив підсудних від вини й кари, бо хоч згаданий молитвенник був сконфіскований тернопільським судом, то конфіскації не проголошено ні в Моніторі, ні в Деннику Законів.

Діти зізнавали в суді чистою українською мовою. Боронив адвокат Вол. Безпалько.

ЗА ВБИВСТВО МАЛОЛІТНЬОЇ.

Окружний суд у Стрию засудив Михайла Савицького з Летні за злочин убивства малолітньої Євгенії Зварич на 8 літ в'язниці. Це сталося на забаві з нагоди Великодних Свят у минулому році. Внаслідок апеляції по перевданні доказів, жертвованих оборонцем, Апеляційний Суд у Львові скасував присуд окружного суду в Стрию та обвинуваченого Савицького звільнив від вини й кари. Предсідником трибуналу був суддя д-р Ляневський, обвинувачував прок. Гриневський, боронив адв. м-р Евстий Середяк з Медича.

ПРИСУД НА ЧЕСЬКОГО ДИВЕРСАНТА.

Окружний суд у Тешині засудив за 11 років в'язниці чеського громадянина Івана Штербера, який 1. листопада 1938. р. „пшововнік“ польської граничної сторожі беручи участь у диверсійній акції.

Вісти з Карпатської України.

УНО ПРО КОНФЛІКТ З ПРАГОЮ.

ХУСТ, КУП: В Хусті відбулися наради преевидії УНО, на яких обговорено наслідки конфлікту з Прагою. УНО рішуче запротестувало проти політики Праги і післало свої гострі резолюції.

ПРОМОВА ПРЕМ. БЕРАНА.

Вчора прем. Беран виголосив велику промову на з'їзді службовиків партії національної єдності, на який прибуло коло 7.000 осіб. Уряд змагає — підкреслив промовець — до вдержання лояльних взаємин з Німеччиною та іншими сусідніми державами.

ПРАВОСЛАВНІ ПАРОХІЇ.

Православних парохій є тепер у Карпатській Україні 140, з того 115 систематизованих, правосл. монастирів 5. Православних є разом коло 150.000. Синодальний комітет Україн-

ської Православної Митрополії містить заклик, щоб складати жертви на оснування православної парохії у Хусті.

МІСЦЯ ДЛЯ СПЕЦІАЛІСТІВ.

У карпатоукраїнській пресі появились оповістки, що спеціалісти з різних ділянок можуть найти працю. Зокрема українці, які перейшли вишкіл телефоністів у армії, мають негайно зголоситися до поштового відділу міністерства господарства.

ПОШТОВІ МАРКИ.

Поштові марки, що появились з нагоди скликання першого карпатоукраїнського сойму, вже майже всі розпродані.

УКРАЇНСЬКИЙ ТЕАТР

„Нова Сцена“ виставила 8. ц. м. у Хусті „Сорочинський ярмарок“.

ПАМЕЛЯ ФРАНКО.

Брехня.

Перший день на волі Мік перебув сумно і сердито. Лежав у постелі як довго лише можна було і вишшов з хати аж у першій. Полуденок спожив на вулиці. Рояль там, де бував з Джоїсою, але покарав себе тим, що казав собі дати заморожену яєшню, замість омлету, і не замочив вже другої страви. Замовив планину коштовного рецького вина, від якого розболіла його голова. Багато часу прогайнував в конторі подорожей Кука вимірюючи на франки банкноти фунтів, що їх спочатку був задумав завезти незмінні до Англії. Навіть тоді була щойно третя година. Думка, що може стрінути Джоїсу, переслідувала його. З насуненим на очі капелюхом сидів більше як годину у каварні на бульварі Гавсманна і розв'язував ягусь шараву в газеті.

Пів до 5-ої покинув розв'язувати далі шараву і взяв таксічку до готелю Рін, де приїхав на 10 хвилин за скоро. На сам вид тої палати покращав його гумор. Хапцени, що байдуке обслуговували ліфт, кинули слова „третій поверх“ і поїхав угору.

Застукав до дверей зеленого будуару і ввій-

шов з легким серцем. Аталіянта наче моделька лежала на софі і пила чай. Глянула на Міка своїми чорними і мудрими очима.

— Люба, заговорив Мік. — Якжеж чудово трапилося! Я перехитрив свою наречену і тепер маємо три дні волі!

— Ти того певен? Бо я не дуже.

— Якто? Що сталося?

— Зараз лізнаєшся. — Поцілуй мене Міченку!

— Серденько, — сказав Мік притулюючись ближче. Він учув як двері легенько скрипили і підвівся. Цікаво, скільки викупу схоже покоївка Фернанда в суботу по приїзді графа.

Але то не була Фернанда. Руки Аталіянти пощезали з плечей Міка. Її багрові губи зложилися до слова, але не промовили його. Жмут чорного і лискуного волосся упав Мікові на чоло. Він хутко обернувся і доглянув широке та сердите лице графа де Віллей, за яким несли валізи та клуки.

— Ти вже приїхав, Чарлею? — крикнула. — О, що за радість!

— Зачиніть, паве, — сказав граф до Міка. — але думаю, що ми ще не знаємося.

— Пан Рідель, зарекомендувала Аталіянта. Все ще невідомий незручності свого положення, що і без того було принизливе, Мік

уклонився. Граф був шість етіп заввишки, широкими, агресивними плечима, на диво якийсь сердитий.

— А мені час уже йти, — сказав Мік.

— Мікі, так скоро? Але чому?

Чарлей глянув дико доколя себе, мапустився до дверей. Аталіянта закричала: — Ви забуваєте, що разом маємо обідати!

А на знак невдоволення, що айтюся ні чоловіка, додала приємно: Мік запросив на той обід. В якій годині маємо ставити Мікі?

Мік уже був при дверях. — Не думай. — почав Мік вимовлятися, але граф пустив його бік і Мік сказав: — В осьмій! — і полетів.

Планишки шампана порожніли і склянки шипіли і привиділи. Аталіянта вглядала на те, як усі інші в кімнаті.

Граф і Мік Рідель, кидаючи на себе як часу грізні погляди, танцювали з нею до сні. Коли це була черга Міка, він оглянувся з остраху, щоб граф не заатакував ладу.

— Серденько! — шептала Аталіянта до танцю. — Люблю тебе!

— Цити! Він бачить нас!

(Докичання біди)

Економічний огляд.

Актуальність колоніально сирівцевої і колоніально збутової проблеми.

В сучасній міжнародно-політичній грі держав тотальних і держав демократичних колоніальна проблематика грає першорядну роль. Ця проблематика зрештою лягла в основу майже всіх конфліктів після великої війни і мабуть нею поглинуть також найближчі роки.

„Колонії“ — це найгрізніший динаміт, що загрожують всесвітньому миру. Це боеве гасло, що штовхало італійські дивізії в глибину Абіссинії, а по її заводованні втримує Італію у стані великого поготівля, тепер супроти Франції. Це боеве гасло для Японії, що вдерлася ген-ген у Східноазійського суходолу. Це боеве гасло Німеччини, яка справу ревіндикації передвоєнних колоніальних теренів ставить щораз-то гостріше.

Колонії мають безсумнісну господарську, політичну і престижову вартість.

Господарська вартість колоній лежить у їх сировинах, у їх ринку збуту та їх поселенчих теренах.

До 1914 р. колонії не мали такого господарського значіння, як після великої війни, воєнне ж в останніх роках. Правда — вони були джерелом багатства перших колоніальних держав (Бельгії, Португалії), а також пізніших (Англії, Франції, Голландії, Бельгії, тощо). Але в останніх передвоєнних господарських ліберальних державах мали доступ до колоніальних сировин і ринків. Також свобода імміграції всіх сировин і ринків. Також свобода імміграції всіх трудящих, зв'язані з надміром населення, з його природним приростом у перенаселених державах.

Та змінилися часи, змінилися відносини. Величезні обмеження в міжнародному товарообміні, що виростили з амбіцій господарської самовистарчальності всіх держав та з мобілізації їх економіки для можливих воєнних потреб, загострили проблему сировин і збуту промислових виробів на колоніальних ринках. До поданих вище причин долучилась теж konieczність охоронити господарити запасом дефіциту золота в тих державах, що ними небагаті. Знову майже неможливість емігрувати працездатної сили держави, де населення переростає спроможності його продуктивної праці і прохарчування, перед konieczністю знайти за всяку ціну колоніальні терени.

До цього потрібний титул суверенності в колоніях і за цей титул суверенності йде боротьба дипломатична та зброяна.

Запрошені у своєму „шасливому посіданні“ колоній держави вишукують усі можливі аргументи, щоб протиставитись новому поділові колоній. Мій іншим вони заявляють, що колонії багато коштують кожну метрополію, даючи в звітну малу, а через те вони є дефіцитові. Очевидно цей аргумент слабкий і нікого не відстрашує від бажання належати до колоніальних держав.

Колишній віцемаршал польського союму д-р Ян Дембський, який на терені Міжпарламентської Унії висунув польські колоніальні вимоги і їх боронив у розмові зі співробіт-

ником органу Ліги Морської „Морже“ опрочувши аргумент перентовності колоній з відомленням референта колоніального бюджету Бельгії. Згідно з цим відомленням одно Конго приносить Бельгії пів мільярда франків річно у формі дивіденд, даліше добре платні посади для 10.000 бельгійців, сирівців вартості півтора мільярда франків річно (куповані не за чужі дефіцити, а за власну валюту). Конго крім того купує в Бельгії товарів на більш як 300 мільонів франків річно, є головною підставою для розбудови торговельної бельгійської маринарки, тощо. Дембський загадав теж від себе, що Конго приносить Бельгії дефіцит чи пак золото за сирівці що їх продає він іншим державам.

Ті, що хочуть залишити незмінним теперішній стан поділу колоній, видвигают даліше аргумент, як джерело сировин і ринок збуту. Та вже вистачить згадати про дві великодержави, Англію і Францію, щоб теж і цей аргумент визнати безосновним. Участь колоній у загальному торгівлі В. Британії переходить 40, а Франції — 25 відсотків.

Також і третій аргумент, нібито-то колонії не можуть бути тереном для поселення масової еміграції і через те для перенаселених держав маловарті, не дуже то стійкий, бо: 1) є різні колонії коли йде про їх поселенчу вартість, 2) посідач колоній може розбудувати свій промисл, користуючись колоніальними сировинами і ринком збуту, а завдяки розбудованому промислові може прохарчувати надвишку своєї людності.

Убрання, пальта, костюми від зол. 50' — у великім виборі у ШАПІРИ, Личаківська 1, Львів

Колонії мають не тільки господарське значіння, але — як зазначено вище — також політичне і престижове. Політичне, — бо 1) посередньо шляхом господарського зміцнення збільшують оборонний потенціал, 2) безпосередньо можуть служити як воєнні бази для морської і повітряної флотії, ба навіть можуть дати коловорова рекрута. Престижове, — бо держава, яка має колонії, є державою світового значіння з відповідно поширеною скалею інтересів і зацікавлення інших держав.

Твердість, з якою тотальні держави висувують справу колоній як сирівцевої, збутової і поселенчої бази, відбирає спокій не тільки малим колоніальним державам, як Голландії, Бельгії, тощо, але теж і великодержавам, Англії та Франції. Всі розуміють добре, що колоніальний вузол треба рішуче розв'язати. Але різні спроби — згадаймо хоч би відому недавно подорож Освальда Пірова, міністра війни Півд.-Африканської Унії, до різних столиць колоніальних метрополій — виказали тільки, як тяжко розв'язати колоніальну проблему.

Конверсійні позички українських кредитових установ і їх сплата.

Ця важка справа привертала д-р. І. Ольховий перекладає в журналі „Кредитова Кооператива“ (звіт про роботу). Діло в тому, що конверсійні позички сплачують майже дуже неправильно, або ж зовсім їх не сплачують. Це має своє джерело у лихому виконуванні і часті мішалі постанов про конверсію хліборобських позичок, у величезній кількості, що вийде ще таке право, як конверсія хліборобських позичок і що тому треба в сплаті дозволити підлягати. Не без впливу в так величезній кількості на якісь такі позички, що самі особи звільняють дозвільників від усіх зобов'язань.

У українській кредитовій установі, зокрема найближчій українській, мусить старатись, щоб зберігати в конверсійних позичках гроші вернулися повністю до кінця, щоб можна було їх ужити в користь для нашого господарства.

Найкращі позички — пише д-р. Ольховий — це ті, що мають і їх сплату ніби не вимагає аж ніякого ризику, бо майже хліборобські дозвільники мають справитись з ними у значно коротшому часі, ніж ті, що мають дозвільників до якого морального, громадянського чи матеріального мотиву. Останній мотив єврейський і тому тільки кобети його широко відомі.

Щоб конверсійні дозвільники були матеріальними користувачами заохочені скорішим темпом сплатити свої довги.

Бачимо, що дуже підупала моральна сила та солідність у відношенні до зобов'язань, а це створює такі настрої, що важко серед них знайтися, яка буде остаточна розв'язка цього важкого і болючого питання.

Автор уважає, що українські кредитові установи повинні присвятити в цьому році дуже велику увагу справі стягнення конверсійних позичок, повинні всім способом міжно натискати, щоб їх сплачували дозвільники чимскоріше з добровільних спонук, по змозі без інтвенції права. Заохота, окрім того 25%-овим опустом дозволу, напевно дасть свої добрі висліді. До цього треба поставити відповідно пропагандну акцію, причому треба моральні і громадські спонукати висувати на рівні з матеріальними (опустом), бо вони ще не зовсім втратили свою силу у нас, коли їх пригадувати і на них покладаються у відповідному місці і серед відповідних обставин.

Автор допускає навіть даліше моральні кредитові установи для скорішого стягнення заморожених у конверсійних позичках оборотних капіталів і повчас в тому напрямі чинити, що проводять українцями.

Дан адеморалізованого елемента, що користуючи з вершучості і неприхильності до кредитового апарату комерційного права наміє шкоду нашим кредитовим установам, радить інж. І. Ольховий заохотити зорну частку і вже ніколи не давати їм опустом. Хто не хоче платити позички, не повинен її ніколи дістати, бо допомога кооперативу не сміє ніколи обернутись у її крик, яка напевно є там, де дозвільник привертає кооперативу до надмірних опустів дозволу. Крик кооперативу мусить бути добре закарбована на кожній дозвільнику, що анкоретова кооперативу і він вже ніколи не повинен наїтись у руках її дозвільників.

АСО в Карпатській Україні.

До Хусту приїхали представники найбільшого торговельного дому одноосібних цін Андер і Сп. (АСО) з Оломуця і робити потрібні кроки для залучення великої ерампії в Хусті з пізнішими філіями в Ракові, Вел. Бичкові, Селюші і Савалі. Закуплено вже в Хусті дім за 290.000 чх., де буде міститись ерампія, каварня і велике кіно. АСО буде також набувати виробів карпатсько-українського людного промислу, особливо дерев'яного і розповсюджувати по всій ЧСР.

Важне для пани Вовни на планісності сугні і шонки, дешево і добре купити у фірмі **РОЖА БОТВІН** в нововідкритій локалі **ул.Ботвіна 9**

З нашої кооперації.

ПРАЦЯ КООПЕРАТИВ ЗДОРОВ'Я В 1938 Р.

В 1938 р. працювало три українські кооперативи здоров'я а саме: в Ременові (заснована в 1937 р.) в Боднаріві від 2. II. 1938 р. і в Цейлові від 9. XI. 1938 р. Праця наших кооперативів здоров'я ділиться на три ділянки: 1) лікарські поради, 2) запобігання недугам і 3) пропаганда здоров'я. На перше місце висувається у них покищо перша ділянка, хоч і дві другі аналогічно розвиваються.

З лікарських порад користувалося в 1938 р. в Ременові 1626 осіб, з того 800 чоловік (49,5%) і 817 жінок (50,2%). В Боднарові за 11 місяців — 808 осіб, до того 472 чоловік (58,4%) і 336 (41,6%) жінок. В Цейлові за три і пів місяця 238 осіб, з того 208 (87,4%) чоловік і 30 (12,6%) жінок.

У ділянці запобігання недугам в Ременові уділяв лікар порад матерям немовлят 51, вагітним 18, заціпили 5 дорослих осіб, зареєстрував 19 випадків туберкульозу, 1 венеричних недуг і 5 трахом. В Боднарові уділяв порад матерям немовлят 51, вагітним 9, заціпили 2 особи, ствердив 33 випадки туберкульозу і 2 венеричних недуг. В Цейлові лікар уділяв порад матерям немовлят 8, вагітним 1, зареєстрував 6 випадків туберкульозу.

В ділянці пропаганди здоров'я в Ременові виступив лікар 17 рефератів і зробив перегляд 64 доміжних членів, в Боднарові — 34 реферати і перегляд 258 хат, в Цейлові 5 виступів і перегляд 9 хат.

З цих кількох даних бачимо, яку велику місію сповнюють на наших селах кооперативи здоров'я.

ЖІНОЧІ ГАЛАНТЕРІЙНІ КООПЕРАТИВИ.

Про наші жіночі галантерейні кооперативи знаходимо пізнає статтю д-ра П. Панчана в ч.10 Господарської Кооперативної Часопису. Продаж галантерейних товарів займається у нас 11 самостійних кооперативів, з яких автор вибрав ті 5 кооперативів, що їх проводять виключно жінки. До них належать кооперативи: „Жіночий Спінжак“ в Городищі, „Жіночий Базар“ в Коломиї, „Жіночий Труд“ в Косові, „Жіночий Базар“ в Терембові і „Мета“ в Ст. Самборі. Ці 5 кооперативів мали в 1938 р. 501 членів, 12 тис. зол. власного капіталу і 37 тис. зол. чужого капіталу. Найкращі розвиваються тенденції мають дві кооперативи: „Жіночий Базар“ в Коломиї і „Мета“ в Ст. Самборі.

ПОКАЗИ КООП. ФІЛЬМИ В ЛЮТІМ Ц. Р.

В лютому п. р. відбулись покази кооперативної фільми „До добра і краси“ в 9 місцевостях. Усіх глядачів у цих місцевостях було 19. Фільму оглянуло під час показу 1150 осіб.

СКІЛЬКИ ОСІБ ОГЛЯНУЛО КООПЕРАТИВНУ ФІЛЬМУ У ЛЬВОВІ.

У Львові тішилася велика кооперативна фільма великим успіхом. Разом відбулося у Львові для шкільного громадства 9 показів, а того 6 у великій залі Муз. Т-ва ім. Лисенка, 3 в менших львівських залах. Разом на цих показах оглянуло фільму 8.600 осіб, а того на 5 показах для старшого громадства оглянуло фільму 1650 осіб і на 4 показах для шкільної молоді 1950 осіб.

ЗНИЖКА НА КООПЕРАТИВНІ ВИДАВАННЯ.

В нагоді місяці книжки Рівнянської Союз Українських Кооперативів знижка на місяць березень — пів на майже всі свої видання. Подібний півніжний погляд в ч. 10. Р. К. Ч.

Важне для виборців до міської ради у Львові.

Від середи у всіх міських ділянкових комісаріатах виставлені до перегляду списки виборців. Їх можна перевірявати до неділі: у п'ятницю і суботу від год. 17—21, в неділю від год. 10—13. Щоб на випадок невписання

на листу виборців доказати своє виборче право, треба взяти з собою особисту виписку („довід“) та картку оголошення (мелюдинову картку), замість якої можна взяти книжку оголошення (мелюдинову).

Ген. Франко чекає на вислід війни червоних з червоними.

ВУЛИЧНІ БОЇ У МАДРИДІ.

МАДРИД. ПАТ. В середу вчором положення в Мадриді дуже поправилось і запанувало до деякої міри спокій. Причинився до цього своїм посередництвом полк. Ортега, що хоч комуніст оголосився до послуг Ради Народної Оборони. В пізніх вечірніх годинах місто мало зовсім нормальний вигляд, тільки у віддалених від центру ділянках траплялися сутички.

В четвер рано почалися знову бої. Рада Народної Оборони, яка досі посадовувалася гуманітарними методами у поборюванні бунту, мусіла — як твердить „Уніон-Радіо“ — вхопитися гостріших засобів, щоб утримати спокій у Мадриді. Всі виходи у Мадриді обсажені військом ген. Міахи.

У Валенсії спокій. Рада Народної Оборони опанувала положення і перевела численні арештування.

КОМУНІСТИЧНИЙ РЕВОЛЮЦІЙНИЙ КОМІТЕТ

Комуністичним бунтом проти Ради Народної Оборони і ген. Міахи кермує Комуністичний Революційний Комітет, у проводі якого стоїть Фелікс Монтіель, б. делегат в уряді праці та пропаганди. В цілій низці місцевостей, де комуністи здобули владу, зорганізовано вояцькі та робітничі ради.

Мадридська радіостанція проголосила в допоздніх годинах у четвер, що військо ген. Міахи здушило комуністичне повстання у всіх провінційних містах. Тільки в Кудад Рональ та в кітаовні Пуерте Ляно комуністи ще втримуються. Боротьба триває.

ДРАКОНСЬКІ ЗАСОБИ ПРОТИ КОМУНІСТІВ.

БІЛЬБАО. ПАТ. З Мадриду повідомляють: Полк. Казадо виголосив через радіо промову в імені Ради Народної Оборони. Промовець заповів, що Рада Оборони вживе драконських засобів супроти комуністів. Вчором віддали ген. Міахи почали наступ на осередки опору комуністів. У бою вживали ручних гранатів,

скорострілів та полевих артилерій. Вчором проголошено комунікат, що в південній частині Мадриду переломано опір комуністів. Військо ген. Міахи взяло до неволі 1.400 противників.

ГЕН. ФРАНКО УПОМИНАЄТЬСЯ ЗА КОРАБЛІ.

БҮРґОС. ПАТ. З Орану повідомляють, що туди приїхав від еспанського національного уряду командор Пуна, щоб вести переговори у справі еспанських кораблів, які скоронилися до Орану і Бізерт. По думці уряду в Бурґос ці кораблі треба звернути ген. Франко на підставі міжнародного права. З другого боку є вістки, що французька влада почала роззброювати згадані кораблі.

КЛОПОТИ З ЕСПАНСЬКИМИ ВТІКАЧАМИ. ЧИ НЕГРІН І ДЕЛЬ ВАЙО ЗАЛИШАТЬСЯ У ФРАНЦІЇ.

ПАРИЖ. ПАТ. Французький уряд далі робить заходи, щоб якось розв'язати проблему еспанських утікачів. У п'ятницю рада міністрів вирішить справу побуту у Франції Негріна і Дель Вайо. В четвер рано французька влада заборонила еспанським утікачам перебувати в Парижі та його найближчих околицях.

НІХТО НЕ ХОЧЕ ЇХ ПРИЙНЯТИ.

ПАРИЖ. ПАТ. Французьке міністерство закордонних справ звернулося до урядів Бразилії, Аргентини, Чиле, Уругваю, Перу, Венесуелі, Куби, Мексику, Колумбії і Канади з проханням, щоб вони впустили на свої території якийсь контингент еспанських утікачів. Уряди Бразилії, Аргентини, Канади і Куби відмовилися покликуватися на безробіття у їх державах. Аргентинський уряд заявив, що готов вислати до Франції харчові припаси для еспанських утікачів. Інші уряди відповіли, що могли би впустити на свої території тільки дуже невеличке число утікачів і то при дуже докладній селекції. Кандидатами на виїзд могли би бути єдино хліборобські робітники.

ФРАНЦІЯ ХОЧЕ МИРА АЛЕ НЕ ДАЄТЬ НІ ПЯДИ СВОЄЇ ЗЕМЛІ.

Французький сенат ухвалив односторонньо продовження дії закону з 1936-го року про дворічну військову службу. Перед голосуванням промовляв сен. Фабрі, який підкреслив, що в генеральній винятковій міжнародній ситуації Франція мусить тримати під зброєю 550 тисяч людей, тобто 100 тисяч більше, ніж передбачували звичайні закони.

На тому самому засіданні промовляв прем'єр Даладіє, який заявив, що зголосить небагато генеральний проект національної оборони. Даладіє заперечував, що Франція хоче внутрішнього спокою і мира на границях, але рішена не відступати ані пяди своїх територій не вважаючи на труднощі, яким муситиме протиставитися.

Розважна і мирна політика Югославії.

В часі дебати над бюджетом міністерства закордонних справ міністр Маркович виголосив довшу промову, в якій скарієлізував основні лінії закордонної політики Югославії. Заявивши, що Югославія живе і хоче на майбутнє жити в згоді з усіма державами, що хоче зберегти і далі втримати випробувану приязнь з французькою республікою, що в сердечних взаєминах з Райхом бачить одну з найважливіших цілей

В ПАРИЖІ РОЗДАЮТЬ ПРОТИГАЗОВІ МАСКИ.

Французька влада почала роздавати протигазові маски цивільній людині Парижа. Акція в цьому напрямі йде ще від вересневої кризи, але тоді дістали маски тільки державні уряди, пожежна сторожа і поліція. Тепер роздають маски цивільній людині в шести округах, які вильосувано. Інші округи дістануть маски по черзі так, що за 6 місяців уся цивільна людині Парижа буде засоблена у протигазові маски. Маски дістають тільки французькі громадяни, що не підлягають мобілізації. З чужинців дістають маски тільки студенти, які студіюють у Парижі.

своєї політики та подібне у відношенні до Англії й Італії, міністр Маркович наприкінці своєї промови висловив надію, що розважна і мирна політика Югославії загарантує мир югославянському народові. Але рівнобіжно з пацифізмом — казав він. Маркович — у нас є рішуча воля боронити національної інтегральності і життєвих інтересів югославянського народу.

150.000 ФУНТІВ ДЕННО НА ЛІТАКИ.

Якби для доповнення промови міністра Гор Беліші, що говорить про англійську армію, англійський міністр летиства Кінгсфорд Вуд, домагаючись кредитів на летиство, голосив у палаті громад промову, в якій представив стан розбудови англійських військових сил. Міністр Вуд заявив між іншим, що Англія видає денно на будову нових літаків 150.000 фунтів штерлінгів, але ця сума ще зростає.

ПАТРІАРХА ПРАВОСЛАВНОЇ ЦЕРКВИ ПОДОМИЛИ ОФІЦІЙНО ПРО ВИБІР НОВОГО ПАПИ.

СТАМБУЛ. ПАТ. Перший раз від століття патріарх Православної Церкви офіційно повідомив про вибір нового папи і запросив до участі в торжественному богослужінні, яке відправлять у католицькій церкві в день горілої П'я XII.

Сойм і сенат.

ПАРАДИ СОЙМОВОЇ ХЛІБОРОБСЬКОЇ КОМІСІЇ З ПЕРЕШКОДАМИ.

Соймова хліборобська комісія раздала в твер над законопроект про скасування податків у воевідствах: львівським, краківським, в частині шльєським. Законопроект прийняв. Але в часі наради пос. Дудзінський подав знак протесту проти наради на одній з яких образив пос. Малиновського, бо не прийняв його, як він прийшов у проводі деяких осадників. Міністр відіслав його до міністра, той до директора департаменту, а той явив, що не прийме делегації з пос. Малиновським у проводі. Тоді делегація зрештою авдієнції.

В порозумінні з марш. Маковським, взяв ту справу у свої руки, голова комісії Фронікевич заявив, що ця справа на території вичерпана і не підлягає навіть вислову Дудзінського під голосування. Пос. Дудзінський покинув нараду.

ДИСКУСІЯ НАД БУДЖЕТОМ У СЕНАТІ.

Бюджет на четверговому засіданні сенату реферував сен. Скопчик. Із назки промовців виголосив гостру критику сен. Пристор, який торкнувся і справи „лідації“, і „чистоти виборів“ і безпартійної акції проти полк. Савенка, Малиновського, виступив гостро проти польських методів політичної боротьби, зокрема теперішній сойм не має підстав до того, вибирати нового президента держави і ухвалити справу державного ладу.

З українських сенаторів промовляв Микола Творидло і сен. Сергій Тимон. Сен. Творидло ствердив, що польська діяльність поставилася негативно до польської і польські відповідальні чинники не приносять до направи польської держави, тому група українських сенаторів досуватиме за бюджетом. Сен. Тимон креслював, що Польща спільна бачить українського і польського народів, і український народ є співгосподарем у польській державі у переконанні, що Польща — це єдиний чинник у втриманні мира на сході. Українська людині Волині змінила думку з польським народом.

З польських сенаторів у своїй відповіді між іншими на промову сен. Лехицький та сен. Гелдройх. Лехицький лемізував з сен. Творидлом і заявив, що життя до покінчення, яке не хоче змінити своє право відповідальності за державу, заявив сен. Тимошенков, що його не дасть сердечний відгомін серед польської людині Волині, яка теж бачить спільність праці і шанує моральну і матеріальну мішність української і польської людині тільки до того моменту, доки вони живуть у цілості держави.

Згоріло село

В четвер 9. ч. м. вибухнула вогонь, який жежа в одній з домі у Дні. Вогонь погасив. Сильний вітер переніс вогонь на середній будинки так, що вогонь розгорівся на рятункову акцію, згоріло 15 будинків. Нешасні малоземельні селяни не знали, чого врятувати зі свого доріжки, і в результаті в сповні пожежі.

Вражіння промови англійського міністра війни.

Промова англійського міністра війни Гор Беліші про англійські зброєння й особливо про експедиційну армію, що мала б піти на випадок війни на поміч Франції, викликала велике вражіння у Франції. Німеччині та Італії. Франція прийняла цю промову з захопленням. Італійська преса підкреслює, що англійські зброєння втратили вже дефензивний характер, а німецька преса не може знайти розумних причин такої декларації, яка може заважити на добросусідських взаєминах.

Італійська преса підкреслює, що англійські зброєння втратили вже дефензивний характер, а німецька преса не може знайти розумних причин такої декларації, яка може заважити на добросусідських взаєминах.

ЛВІВСЬКІ РЕКТОРИ В МІН. СВЕНТОСЛАВСЬКОГО.

В середу 8. ц. м. мін. Свентославський прийняв на доповідь ректорів високих шкіл у Львові а саме: проректора університету кс. П. Стаха, ректора політехніки проф. В. Сухарду і ректора ветеринарної академії проф. К. Щуровського, які звітували хід відомих подій.

НОВИНКИ

СУБОТА

11
БЕРЕЗЕНЬ.

От. ст. 26. лютого 1939.

Порфірія.

Лит. Копотантінна.

Сонце: схід — 5.47, захід — 17.22.

Місяць: схід — 0.05, захід — 0.15.

Змітра: 12. лютого. Неділя.

От. ст. 27. лютого 1939.

3. Неділя посту. Проконя.

Лит. Глуха надія. Григорія.

Сонце: схід — 5.45, захід — 17.24.

Місяць: схід — 1.04, захід — 10.00.

Остання четверть в год. 20.37.

— МАГАЗИН БІЛЛЯ І ПОСТЕЛІ МИХАЙЛА ПРОЦЯ, ЛЬВІВ — РИНОК 14 поручає: КОВДРИ, МАТРАЦІ, готові подушки з пір'я, простирадла, пошенки і всяке найвибагливіше жіноче і мужське білля. — Ціни дуже низькі — товар терсюрдний. 442 —30

— Повне видання творів Лесі Українки в 10 томах з передплаті 35 зол. Замовлення в ратах по зол. 5 або за готівку зол. 30 просимо надіслати на адресу В-ва „Українська Книгоспілка“, Львів, вул. Оборони Львова ч. 14. Вже вийшов з друку IV. том. 434 —?

— 3 якнайкращих шкірок футро — поручає виконує у нас тільки Юлія Глушевський — рік оснує. 1928 — Львів, пл. Капітульна 3. І. зв., телефон 254-46. 1200 182-0

— Скрипковий концерт Євгена Цегельського при співучасті піаністки Володимири Божейко відбується в неділю 12. березня ц. р. в год. 19.30 в малій залі Музичного Т-ва ім. М. Лисенка у Львові. У програмі Крайцерівська соната Бетговена і твори Мендельсона, Ліста, Чайковського, Лядкевича та інші. 2—2

— Реферат „Чайковичі — український Лорд“ виголосить д-р Константин Чехович у домі читальні „Просвіти“ на Личакові при вул. Крупарській, в неділю 12. ц. м. в год. 18-й (6-й веч.). Цей реферат відбудеться заходом Братства Матері Божої Неуст. Поміч. —

— Українські пісні перед мікрофоном. У п'ятницю 10. ц. м. перед мікрофоном львівського радіа виступить молода наша співачка Софія Гавришуківна (мецесопран) з невеликим концертом українських пісень в год. 14.10—14.30. У програму входять: Степовий — „Три шляхи“, Лядкевич — „Вербі“, Лисенко — „І багата я“ та „Стяжечка“, Мусогорський — „Лелека“ та Січинський — „І золотої і дорогий“. Всі, що люблять рідну пісню й так рідко чути її на хвилях етеру, напевне цим концертом зацікавляться.

— Загальні Збори Т-ва Абсолютів Торговельної Школи Р. Ш. у Львові відбудуться в неділю 12. ц. м. в год. 10. рано в домі Т-ва (вул. Куркова 14, II. пов., Купецька гімназія) із значаєм порядком нарад. Участь всіх членів з уваги на важливість нарад обов'язкова.

— Музичне Т-во „Боян“ у Бродях улажує в неділю 12. ц. м. в залі Музичного Товариства „Симфонічний Концерт“ у виконанні власної симфонічної оркестри. У програмі, що складається з чотирьох частин, твори відомих композиторів світової слави. У частині фортепіанової солю п. Ірини Чума. Початок цієї незвичайно цікавої імпрези в год. 8. вечором.

— Іспит зрілості в Коломиї. В коломиїській гімназії відбувся в лютому ц. р. іспит зрілості під проводом дир. Я. Котельського. До іспиту приступили: 11 абітурієнтів і 3 іспитники. Іспит зложили: Баран С., Чорнобаєв Г., Григорак Д., Касків В., Лазаренко Е., Лутковий Б., Маковійчук М., Мартинюк В., Нагірний В., Найда В., Пірожок А., Стефанів Б., Турок І., Томчук Е.

— Успіх українського вченого. Міжнародна Товариство „Жан Жак Руссо“ в Женеві виділило великий твір (к. 300 ст.) професора О. Шумана про Руса, як основоположника сучасного гуманізму. Праця професора Шумана, яку спершу друкували в „Аналах“ Товариства, тепер вийшла новий підхід до ідей Руса, а також зацікавлення його наукового сві-

ту й залишиться класичною в науці „руссоізму“, яку, здавалося, вже цілком вичерпано. Фахова преса зустріла книжку дуже прихильно зазначаючи, що автором її є українець та професор українського університету. (Оф.).

— Арештування в Перемишлі. В неділю 5. ц. м. рано перевела в Торках, пов. Перемишль перемиська тайна поліція разом із поліцією зі Стібною ревізією і по переведеній ревізії забрала до Перемишля, до поліційних арештів: Івана Дябогу (абс. торговельної школи), В. Мадая, В. Гуру та Анну Ривак (всі гімн. абс.). І попередньої неділі (26. лютого) була у деяких громадян ревізія. Тоді забрали Івана Дябогу, якого по трьох днях випустили; в тиждень забрали Івана Салука. Всі вони сидять, хоч нічого підчас ревізії не знайдено. Причина арештувань невідома.

В городському суді в Буківську у процесі між Василем Шпидною і Марією Гулич до числа Ц. 11/39 за заплату 900 зол. визнавав як свідок Степан Гулич, 41-літній греко-католик, аналіфабет, який нічого не розуміє, бо є умово упосліджений. На зазив судді, щоб говорив по польськи, він сказав: „Я не пристаю на польське“. Розумів це очевидно: „Я не розумію по польськи“. За це з місця покарав його суддя м-р Турек 3-денним арештом і зараз віддав його в'язничному дозорцеві до виконання кари.

— У Львові подешевіє електричний струм на 3 сот. Львівський магістрат рішив обнизити від 1. квітня ц. р. ціну доставки електричного струму на 3 сот. за 1 кіловатгодину. Досі одна кіловатгодина коштувала 63 сот., отже тепер коштуватиме тільки 60 сот.

— Справжня березнева погода. В середу й четвер 8. і 9. ц. м. панувала у Львові справжня березнева погода. Спершу падав дощ, відтак сніг, який перейшов у заметіль, щоб за хвилинку щезнути з вулиць, залишаючи тільки славне вже у Львові болото. Все те чергувалося з гарною соняшною погодою. В четвер уночі взяв приморозок, землю припорошив сніг і ранком побачили львовяни новий наклад зими, який у передполудневих годинах знову перемінювався на весну.

— Арештування 9 єндешьких студентів за напад на університет. Слідство, що його переведено у зв'язку з подіями у львівському університеті 28. м. підчас відкиту д-ра Ст. Шотки, улаженого Польською Студентською Лігвою Молоддю, довело до вияснення тієї події та до арештування 9 єндешьких студентів. Слідство виявило, що нападники зорганізувалися й відповідно озброїлися перед нападом у приміщеннях „Читальні Академічної“ при вул. Лозинського 7 та у „Взаємній Помочі Медиків УЯК“, яка міститься в Домі Медиків при вул. Слодовій 10. У висліді слідства, на внесок прокуратора поліція арештувала таких студентів: Ст. Котовича, студ. прав, Фелікса Бжезіцького, студ. прав, Тадея Тарновського, студ. медицини, Анатоля Кочарського, студ. мед., Ст. Заремського, студ. мед., Мечислава Шамоцького, студ. мед., Ст. Луцького, студ. прав, Тадея Ліпського, студ. прав, Едмунда Послушного, студ. прав. Усі арештовані є членами „Млодзехи Вишхпольської“, кількох із них займають визначні становища у студентських організаціях.

— Львівська хроніка. До мешканця Кляри Лешієр при Марійській площі 5 вломалися злодії і вкрали гардеробу вартості 400 зол. — Зі складу заліза Львів Гірада (Полтавня) вкрали злодії залізних товарів на 300 зол. — У кам'яниці Гірша Вінтера при вул. Костельній і зарисувалися стіни з мешканця. Із загрозеної частини дому дельожиували мешканці. — Шофер Даміян Яремко їхав так нещасливо таксівою через вул. Пілсудського, що на розі тієї вулиці наїхав на мур кам'яниці, ушкодив мур і знищив авто. — На площі Марійській к. гостинниці Жоржа появилася зовсім нага жінка, якою була, як відтак поліція ствердила, 32-літня умово хвора Ольга Бахна. Нага жінка викликала на вулиці між прохожими сензацію та одночасно паніку. Божевільну забрала поліція до міських арештів, покривши її на швидку руку якимсь плащем. — Поліція арештувала Івана Карпу „Янка Музиканта“, який на вулицях нападів на самотніх жінок і під загрозою ножа грабував їм торбинки, дороговціності і гроші. Ограбленим жінкам говорив на прощання „Іти спокійно“, якби хтось пошколював зачіпив, вона мала сказати, що „справу вже поладнав Каролько“.

— В'язничного сторожа засудили на в'язницю. В'язничний сторож Карло Шковрон із Козальник переїхав ще у вересні мин. року Розалію Олейську, коли ранком їхав до праці.

Олейська зломилася собі при цьому руку. Тепер, коли вона вилдороніла, внесла проти Шковрона дві скарги: цивільну і кари. Городський суд засудив сторожа за загоништу в'язниці на 4 тижні арешту із припиненням. Розправу проти Шковрона в цивільній суді відложили, тому, що присуд кариного суду ще не став правосильний. Якщо той присуд стане правосильний, тоді в'язничний сторож сам лаяє розкошей в'язниці, в якій пильнував інших.

— Столітні. Мешканка Позняня Буксінська скінчила саме 100-ий рік свого життя і не зважаючи на такий вік, почувається зовсім добре та була навіть сама на богослуженні в костелі, яке в її наміренні відправити. — У Клайпеді помер якийсь Калаявіта, який дожив до 115 літ. До останніх днів свого життя виявляв він повну свіжість думки та не перестав працювати коло господарства.

— Величезні жандармські касарні в Німеччині. В Каринтії почали будувати великих касарень, в яких примістять змоторизовані частини жандармерії. Ці касарні збудують на просторі 2 і пів кв. км.

— Щедрий подарунок. Світовський посол у Парижі, Суріц, передав французькому міністерству внутрішніх справ 5 мільонів франків, як жертву на втримання еспанських емігрантів, які втекли до Франції в часі евакуації Каталонії. Тому, що їх утримання коштує понад 3,500,000 фр. денно, вистачить світовський подарунок на неповних півтора днів. Французька національна преса, яка вважає, що ціла еспанська війна є наслідком світовської провакації, твердить, що коли це не є нещасним жартом Москви, то мусить доказувати її повну фінансову катастрофу. (Офіор).

— Ероль Флін пропав. Із Голівуду повідомляють, що в тамошніх фільмових колах помітне сильне занепокоєння долею відомого фільмового актора Ероля Фліна, про якого нема вже від двох тижнів вістки. Фільмова фірма „Вернер Гробрер“ визначила грошову нагороду для того, хто викриє би або вкаже би місце побуту пропавшого актора.

— Свині роздерли пастуха. Недалеко румунського міста Сату Марє снажений кнур кинувся на пастуха Ю. Крайняка, перевернувши його на землю й дуже потурбував. На пастуха, який утратив притомність кинулася ціла черда свиней і за кілька хвилин роздерла нещасного пастуха на кусні.

— Недуги кишок. Лікарські поваги стверджують, що припадки гірка вода „Францішка Йосифа“ діє на при подразненні кишок протіво і безболісно.

Спорт.

МІЖНАРОДНА БОКСЕРСЬКА ІМПРЕЗА.

В неділю 12. ц. м. відбудеться у Львові зперше міжнародна боксерська імпреза, а саме боксерська репрезентація Польщі стрітеться з репрезентацією Фінляндії. Ці змагання відбудуться у спеціально приготавленій залі автомобільного павільйону на Олімпіх Торгах, в якому можуть примістити 5000 людей.

Початок змагань у год. 8. вечором.

УКРАЇНА — ГАСМОНЕЯ.

Змагання обох дружин відбудуться в неділю, 12. ц. м. в год. 2.30 попол. на Цитаделі. Обі дружини виступлять в якнайкращих складах.

ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ КУТС.

На неділю 12. ц. м. скликано до Хусту основні Збори Карпатоукраїнського Тіловикозного Союзу. Після Зборів КУТС-у відбудуться Збори Футбольного Союзу, Союзу футб. суддів, Легкоатлетичного Союзу і Союзу спортивних гор. Інші союзи заложать планіше.

Театри.

Великий Театр.

П'ятниця 10. III. год. 7.30 веч. „Пташки з Тиролю“.

Субота 11. III. год. 7.30 веч. „Пташки з Тиролю“.

Неділя 12. III. год. 12. зпол. Симфонічний концерт; год. 3.30 „Пташки з Тиролю“; год. 7.30 „То більше ніж кохання“.

Неділя 12. III. год. 2.30 „Іван“; год. 8.15 „Варшавський Цирюлик“; год. 8.15 „Варшавський Цирюлик“.

Український Театр ім. І. Мотлпревського.

П'ятниця, 10-го березня і субота 11-го березня. Виступи театру „Дарішавський Цирюлик“ у режі „Хтось із нас збожеволів“.

Неділя 12. III. год. 2.30 „Іван“; год. 8.15 „Варшавський Цирюлик“; год. 8.15 „Варшавський Цирюлик“.

Український Театр ім. І. Мотлпревського.

П'ятниця, 10-го березня і субота 11-го березня. Виступи театру „Дарішавський Цирюлик“ у режі „Хтось із нас збожеволів“.

Неділя 12. III. год. 2.30 „Іван“; год. 8.15 „Варшавський Цирюлик“; год. 8.15 „Варшавський Цирюлик“.

Український Театр ім. І. Мотлпревського.

П'ятниця, 10-го березня і субота 11-го березня. Виступи театру „Дарішавський Цирюлик“ у режі „Хтось із нас збожеволів“.

Неділя 12. III. год. 2.30 „Іван“; год. 8.15 „Варшавський Цирюлик“; год. 8.15 „Варшавський Цирюлик“.

Український Театр ім. І. Мотлпревського.

П'ятниця, 10-го березня і субота 11-го березня. Виступи театру „Дарішавський Цирюлик“ у режі „Хтось із нас збожеволів“.

Неділя 12. III. год. 2.30 „Іван“; год. 8.15 „Варшавський Цирюлик“; год. 8.15 „Варшавський Цирюлик“.

Український Театр ім. І. Мотлпревського.

П'ятниця, 10-го березня і субота 11-го березня. Виступи театру „Дарішавський Цирюлик“ у режі „Хтось із нас збожеволів“.

Неділя 12. III. год. 2.30 „Іван“; год. 8.15 „Варшавський Цирюлик“; год. 8.15 „Варшавський Цирюлик“.

Український Театр ім. І. Мотлпревського.

П'ятниця, 10-го березня і субота 11-го березня. Виступи театру „Дарішавський Цирюлик“ у режі „Хтось із нас збожеволів“.

Неділя 12. III. год. 2.30 „Іван“; год. 8.15 „Варшавський Цирюлик“; год. 8.15 „Варшавський Цирюлик“.

Український Театр ім. І. Мотлпревського.

П'ятниця, 10-го березня і субота 11-го березня. Виступи театру „Дарішавський Цирюлик“ у режі „Хтось із нас збожеволів“.

Неділя 12. III. год. 2.30 „Іван“; год. 8.15 „Варшавський Цирюлик“; год. 8.15 „Варшавський Цирюлик“.

Український Театр ім. І. Мотлпревського.

